Пише: Александар Конузин
среда, 19 јануар 2011 14:42

(Вечерње новости, 19.1.2011)

Кривци за злочине трговине органима, који су наведени у извештају Дика Мартија, не би смели да побегну од одговорности и да остану некажњени. Истрага, и то најтемељнија, објективна и свестрана, треба да почне без отезања.

То је за ”Новости” изјавио Александар Конузин, амбасадор Русије у Београду, уз напомену да су информације које садржи извештај толико озбиљне да је међународна заједница обавезна да реагује на њих.

Каква је позиција Русије у односу на Мартијев извештај о злочинима на КиМ?

- Аутор извештаја Савета Европе Марти припремио је веома важан и подробан документ, који има изузетно велики међународни значај. Информације о нечовечним делима никога не могу оставити равнодушним, ни политичаре ни обичне људе. Те информације су изазвале дубоко незадовољство у целом свету. Материјали који се наводе у извештају тичу се не само злочина око насилно узетих људских органа, него и учешћа бивших команданата тзв. ОВК и садашњих припадника косовске политичке врхушке у организованом криминалу, конкретно, у трговни оружјем и наркотицима. Подсетио бих да је документ био припремљен на иницијативу руских парламентараца. Они су тражили да се одреди особа која би поднела извештај СЕ после информација објављених у мемоарима бивше тужитељке Хашког трибунала Карле дел Понте.

Јесу ли основане оптужбе да је међународна заједница могла да реагује и раније, одмах по објављивању књиге Дел Понтеове?

- Одговор на то питање већ садржи Мартијев извештај: утицајне фигуре у престоницама низа земаља и многи међународни званичници били су спремни да затворе очи на учињене злочине због ”политичке стабилности” на Косову.

Русија није признала самопроглашену независност Косова и, како сам рекао, то не намерава да учини. Решење косовског проблема треба наћи политичким методама, у складу са нормама међународног права, а на основу Резолуције 1244.

Сматрате ли да је реално да преговори Срба и косовских Албанаца почну пре завршетка истраге о извештају Дика Мартија?

- У складу са резолуцијом Генералне скупштине УН од 9. септембра 2010. иницијативу о том питању преузела је на себе ЕУ. При том, у овом тренутку у Приштини се нема са ким разговарати.

Хоће ли Русија посредовати, и на који начин, у дијалогу?

- У овом тренутку Русија не види за себе било какву улогу у тим преговорима. Уосталом, такав позив нам нико формално није ни упутио. Понављам, још није реализована посредничка иницијатива најављена из ЕУ.

Каква су ваша очекивања од преговора?

- Не могу рећи да сам оптимиста што се тиче резултата.

Можете ли замислити да се за преговарачким столом нађе и Хашим Тачи, за којег се сумња да је учествовао у тешким злочинима?

- Господин Тачи очито није најпожељнији партнер за преговоре. Али, о томе треба да одлуче они који су непосредно ангажовани у њиховој организацији.

Како коментаришете предлоге да Русија, заједно са земљама ”квинте”, сарађује са Београдом у тражењу новог политичког решења за Косово?

- Тако нешто од ”квинте” нисам чуо. Како је познато, те земље су признале независност Косова и изгледа да свој приступ не намеравају да мењају. Ни Русија не намерава да промени позицију.

Русија ће наставити да подржава Србију у том степену у којем она сама буде показивала доследност.

А да ли се ипак променио однос Русије према косовском питању после усвајања резолуције Генералне скупштине?

- Русија није признала самопроглашену независност Косова и, како сам рекао, то не намерава да учини. Решење косовског проблема треба наћи политичким методама, у складу са нормама међународног права, а на основу Резолуције 1244.

Често се спекулише да је председник РС Милорад Додик постао кључни партнер Русије у овом делу Европе...

- У Русији се са великим уважавањем односе према председнику РС. Додик је одговоран, рационалан политичар, који се брине о добру свог народа. У Москви деле приступ Бањалуке да стабилност БиХ може бити обезбеђена само на основу сагласности сва три државотворна народа. Задовољни смо развојем трговинско-економске и инвестиционе сарадње са РС, а велики допринос томе даје лично Додик. Што се тиче одређења ”кључни стратешки партнер”, Русија је отворена за блиску узајамно корисну сарадњу и партнерство са свим државама и политичарима у региону, који су спремни за тесну сарадњу са нама.

Како оцењујете енергетско партнерство Србије и Русије?

- Главна карика је заједнички рад на реализацији пројекта градње магистралног гасовода ”Јужни ток”. Завршени су радови техничко-економске оправданости градње српског дела гасовода. Очекујемо да ће у 2011. друге земље учеснице пројекта такође завршити тај посао, што ће омогућити да се донесе инвестиционо решење и почне његова реализација. Не мање важан је заједнички пројекат прављења подземног складишта гаса ”Банатски Двор”. Реализација та два пројекта даће могућност Србији не само да повећа енергетску безбедност, него и да постане један од значајних фактора у међународном систему транзита гаса на европско тржиште.

Може ли Србија и даље да рачуна на подршку Русије у СБ?

- Несумњиво. Русија ће наставити да подржава Србију у том степену у којем она сама буде показивала доследност.

НАТО је не само политички, већ пре свега војни савез. Због тога је укључивање новихчланица за нас питање безбедности. Не видимо неопходност ширења НАТО, предлажемо да се ради на томе да се створи општи, недељив систем евроатлантске безбедности за све, без изузетка, укључујући и оне државе које су се определиле за војну неутралност. То не искључује сарадњу са Алијансом у мери која доприноси стабилности у свету. Управо у таквој мери са њима сарађује Русија.

Значи ли то да би Русија признала Косово када би то Србија учинила?

- Ваше питање је постављено одвојено од реалности. У Москви га не разматрају у таквој сфери.

Ако би Србија наредних година одлучила да уђе у НАТО, да ли би се нарушили

односи Београда и Москве?

- НАТО је не само политички, већ пре свега војни савез. Због тога је укључивање нових чланица за нас питање безбедности. Не видимо неопходност ширења НАТО, предлажемо да се ради на томе да се створи општи, недељив систем евроатлантске безбедности за све, без изузетка, укључујући и оне државе које су се определиле за војну неутралност. То не искључује сарадњу са Алијансом у мери која доприноси стабилности у свету. Управо у таквој мери са њима сарађује Русија.

Како гледате на полемику у Србији - за и против НАТО?

- Познати су ми аргументи које износе и присталице и противници уласка Србије у НАТО. У том контексту, интерес су изазвала и открића бившег помоћника британског премијера Тонија Блера. Из одломака његових дневника, управо објављених у лондонском "Гардијану", закључује се да су команданти НАТО разматрали да територија Србије буде полигон за испитивање нових видова оружја, конкретно аеросолне бомбе огромне разарајуће снаге. По свему судећи, то о нечему говори. Одлука о чланству у том или другом савезу је, наравно, суверено право било које државе.

Русија је међу главним спољнотрговинским партнерима наше земље. Да ли сте задовољни пословном климом?

- И поред опште позитивне динамике наше сарадње и даље остају проблеми, поготово када је реч о руским инвеститорима који су у Србију уложили капитал у средња и мала предузећа. Велики део проблема везан је за комерцијалну делатност и несавршености националног законодавства. Постоје, такође, случајеви неекономских метода утицаја на руске инвеститоре, што све изазива одређени опрез код руских инвеститора.

(Вечерње новости)